

Kuidas alustada investeeringimisega?

Kristi Saare @kristiinvesteerib

Millest räägime täna?

- Rahaasjad korda! Kas tohid üldse investeerida?
- Planeerimine - kus oled oma elukaarel, mis teemad olulised?
- Riskid, hajutamine, maksud - kui keeruline see tegelikult on?
- Paneme raha tööle - kust kohe täna alustada?

Miks peaks iga inimene investeerima?

Optimistlik vastus:

- Kes meist ei sooviks olla rikkam ja tervem ning elada stressivaba elu, kus raha töötab sinu eest?

Pessimistlik vastus:

- Praegune pensionisüsteem pole jätkusuutlik
- Iga inimese individuaalse vastutuse hulk omaenda ja lähedaste elu eest on üha suurenev
- Tööd ei jaksa lõputult keegi teha
- Ainult raha ei tee õnnelikuks aga annab palju rohkem valikuid

Millised on korras rahaasjad?

Enne kui tohid investeerimisega alustada:

- Makstud ära kõrge intressiga võlad
- Loodud piisavalt suur meelerahufond
- Oled panustanud aega enda harimisse
- Omad täpset ülevaadet oma finantsidest
- Oled tekitanud head finantsharjumused

Eesmärk ja strateegia

Mida teeksid oma elus rohkem kui raha poleks mureks?

Kumb on parem eesmärk - rohkem raha või aega?

- Rahaasjade edukuse valemis on mitu komponenti – mõtle, mida sina kõige lihtsamini mõjutada saad!
- Oluline vältida katastroofisündmuseid eraisiku rahanduses!

Kui poleks riski poleks ka tootlust

RISK

Risk – ebaõnnestumise tõenäosus

Mida suurem on risk, seda suurem on (eeldatav) tootlus

Riskid – poliitiline, tururisk, psühholoogiline risk jne

HAJUTAMINE

Varaklasside vahel hajutamine vähendab riski

Ära paiguta ühtegi investeringusse rohkem raha kui oled nõus kaotama

Strateegia aitab riske hallata!

Oled juba ilmselt investor:

Teine samm – sinu raha on juba praegu aktsiaturgudel kasvamas

Soovitus on konkreetne: Noored (<55/60) kõik laiapõhjalisse indeksisse kogu oma pensionivaraga

Kolmas samm – ainus riigi poolt maksusoodustust saav investeerimisvõimalus!

Kuni 15% brutopalgast, max 6000/aastas.

Ei ole ühte parimat aga on mitu head:

Klassikaline varaklasside kolmnurk

- Pabervara (aktsiad, võlakirjad)
- Kinnisvara (üürimine, remont)
- Laenud (otse või läbi ühisrahastuse)

*aga miks mitte lihtsalt pankka minna?

Aga krüpto? Ettevõtlus? Maa? Maalid? Vein? Kuld? Mets?

Kõige populaarsem algus on börs

Olles ettevõtte aktsionär saad kasu ettevõtte kasvust

Alustamiseks kaks varianti – kas **indeksfondid** (fondis sadu eri aktsiaid) või **üksikaktsiad** (kodune Balti turg)

Valida tuleb, kas tahad ise analüüsida/valida või pigem tahaksid automaatselt tegutseda. Ole enda teadmiste/aja suhtes aus.

Börsil investeerimise praktikas

- LHV kasvukonto/Swedbanki Robur fondid - piisab juba ühest eurost
- Balti börsil alustamiseks kodupank, osta aktsiaid kasvõi 1 tk korraga!
- Suuremad summad - ettevõtte (+ välismaakler kombo).

Üksiku aktsia puhul on alati pankrotioht!

Indeksinvesteeringimine pika ajalooga ja tõestatud tulemustega

Investornärvi on vaja – aktsiainvestor näeb tihti punaseid numbreid!

Eestlaste lemmik: kinnisvara

- Kinnisvaras saad oma aja ja tarkuse abil oluliselt tootlust tõsta
- Alustamiseks on vaja kas raha või julgust laenu võtta
- Kinnisvara ei ole päris passiivne investering!

Korterite vaatamas käimine on tasuta – tekita turutunnetus

Kõige keerulisem on küsimus, et kuidas ostu rahastada.

Keegi pole veel kahetsenud
rahaasjade korda saamist.
Iga investor soovib,
et ta oleks varem alustanud!

Kristiinvesteerib.ee